

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/84/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119200851
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3119200851.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v spore žalobcov: 1/ M. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. Z. XXX, 2/ L. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. Z. XXX, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom v Bratislave, ul. Dvořákovo nábrežie 4, IČO: 31340890, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní o určenie neplatnosti právnych úkonov, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 13. februára 2019, č.k. 17Csp/12/2019-12, takto

rozhodol:

I. Rozhodnutie súdu prvej inštancie m e n í tak, že do právoplatného skončenia konania vo veci samej nariaďuje neodkladné opatrenie: Žalovaný je povinný zdržať sa uplatňovania a výkonu práv z dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej so žalobcom 1/ dňa 26.06.2015, a to nad rámec zrážok po 205,30 eur mesačne, pričom zrážky zo mzdy môže žalovaný realizovať iba na úhradu istiny úveru z 26.06.2015.

II. Vo zvyšku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím (výrok I.) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému uložil povinnosť zdržať sa uspokojenia pohľadávky zo zmluvy o úvere vykonávaním zrážok zo mzdy žalovaného 1/. Vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (CSP), § 325 ods. 1 a 2 písm. c/, d/ CSP, § 326 ods. 1, ods. 2 a uviedol, že pri žalobcami spochybnenej platnosti dohody o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej sa majú zrážky uskutočňovať, hrozí žalobcovi 1/ bezprostredná majetková ujma. Realizovaním zrážok z jeho mzdy na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy, resp. v rozsahu, ktorý je sporný, mu neoprávnene ujde časť mzdy, ktorú by inak mal vyplatenú. Zdržanie sa zrážok zo mzdy súčasne nepredstavuje ujmu v majetkovej sfére žalovaného ako banky, nemá vplyv na obsah záväzkového vzťahu medzi stranami sporu a prípadné nároky z omeškania. Súd prvej inštancie poukázal aj na právny názor Krajského súdu v Trenčíne vyjadrený v uznesení č.k. 5Co/80/2016 - 27 zo 16. februára 2016, podľa ktorého inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zákonnosti zmluvných plnení pre dodávateľa.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie žalovaný. Uviedol, že pre nariadenie neodkladného opatrenia neboli naplnené zákonné predpoklady, a to najmä neodkladnosť potreby úpravy pomerov strán sporu. Žalovaný žiadal napadnuté rozhodnutie zmeniť a návrh zamietnuť. Žalovaný poukázal na to, že z celkovej sumy poskytnutého úveru 13.000 eur nebola doposiaľ splatená ani len poskytnutá istina, pretože uhradených bolo len 6.832,29 eur. Vystáva teda otázka, aký zásah do majetkových práv žalobcu 1/ môžu spôsobovať zrážky z jeho mzdy, pokiaľ doposiaľ nevrátil ani len poskytnutú istinu, ktorá nie je medzi stranami sporná. Na istine dlží žalobca najmenej 6.167,71 eur, čo pri splátkach/ zrážkach po 205,30 eur mesačne bude splácať najmenej ďalšieho dva a pol roka. Za tejto situácie je vylúčená potreba neodkladnej úpravy pomerov strán sporu. Čo sa týka namietanej platnosti dohody o zrážkach zo mzdy, žalovaný mal zato, že táto dohoda je zákonom upravený spôsob zabezpečenia záväzku a tak ako bola uzatvorená, spĺňa predpísané náležitosti pre jej platnosť aj v spotrebiteľskom vzťahu. Žalovaný citoval rozhodnutie KS v TN sp. zn. 19Co 3/2019, podľa ktorého uzavretie dohody

o zrážkach zo mzdy je legitímnym inštitútom zabezpečenia pohľadávok, ktorý vyplýva z ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka a samotná existencia takejto dohody, bez preukázania ďalších pre vec významných skutočností, nemôže spôsobiť neplatnosť, resp. nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou a nemôže spôsobovať nerovnováhu pre dlžníka ako spotrebiteľa v jeho právach a povinnostiach. Pokiaľ zákon výslovne predpokladá, že uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy môže byť uzatvorená i v spotrebiteľských vzťahoch, nemôže byť ako taká sama osebe bez ďalšieho v rozpore so zákonom.

3. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žiadali napadnuté rozhodnutie potvrdiť, pretože závery súdu prvej inštancie boli správne. Spochybnenie dohody o zrážkach zo mzdy odôvodňuje, aby bolo žalovanému uložené zdržať sa uplatňovania práv podľa nej.

4. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti a podľa § 378 a nasl. CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP pretože predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia splnené nie sú.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

7. Odvolací súd v zhode so svojou skoršou rozhodovacou praxou (uznesenie 19Co/3/2019-70 zo dňa 6.2.2019) nepovažuje za naplnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia zákazom zrážok zo mzdy v situácii, keď dlžník nevrátil veriteľovi ani len poskytnutú istinu a súčasne, pokiaľ je výška zrážok zo mzdy totožná s dohodnutou splátkou úveru.

8. Súd nariadi neodkladné opatrenie na základe návrhu len vtedy, ak sú splnené zákonné predpoklady § 325 ods. 1 CSP, pričom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať náležitosti uvedené v § 326 CSP. Z týchto ustanovení je zrejmé, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie iba vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán, alebo existuje obava, že exekúcia (výkon) rozhodnutia bude ohrozená. To znamená, že navrhovateľ neodkladného opatrenia musí v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčiť, že existuje právny vzťah medzi ním a protistranou, tento vyžaduje bezodkladnú úpravu a osvedčí aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pri nariadení neodkladného opatrenia musí mať súd na zreteli tiež princíp proporcionality, teda neodkladným opatrením nesmie dôjsť k zásahu do práv nad nevyhnutnú mieru.

9. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí a zvyčajne pre krátkosť času ani nemôže zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčené, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Nariadenie neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP vyžaduje splnenie podmienky, že je daná potreba bezodkladne upraviť pomery (alebo danosť obavy, že exekúcia bude ohrozená). Táto potreba je daná naliehavosťou situácie, v ktorej vyčkávanie, až na prípadné konečné rozhodnutie (vydané po riadne vykonanom dokazovaní) nemusí byť únosným, pretože by zdržanie spôsobené potrebou zachovania všetkých procesných postupov v konaní o veci mohlo viesť k ujme, ktorú by neskôr šlo len ťažko zvrátiť.

10. Podľa § 5a ods. 1 písm. a) zák. č. 250/2007 Z.z. Neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

11. Podľa § 9 ods. 13 veta druhá zák. č. 129/2010 Z.z. získanie spotrebiteľského úveru nemožno podmieniť uzavretím vzájomnej závislej zmluvy, s výnimkou poisťnej zmluvy alebo zmluvy o zabezpečení

záväzku spotrebiteľa ručením, zrážkami zo mzdy a z iných príjmov alebo záložným právom dojednaných za podmienok ustanovených zákonom, ak je to primerané vzhľadom na spotrebiteľský úver a okolnosti jeho poskytnutia; ustanovenia tohto zákona alebo osobitného predpisu o zákaze alebo neprijateľnosti zabezpečenia záväzku spotrebiteľa týmto nie sú dotknuté.

12. Z citovaných ustanovení vyplýva prípustnosť dohody o zrážkach zo mzdy aj v spotrebiteľskom vzťahu, pokiaľ sú splnené podmienky tam stanovené. Žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia netvrdí porušenie žiadneho z citovaných ustanovení pripúšťajúcich dohodu o zrážkach zo mzdy aj v spotrebiteľskom vzťahu a jej neplatnosť dovodzuje z rozporu s medzinárodnou zmluvou a právom EÚ. Zo spisu možno mať súčasne za osvedčené, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, boli v nej uvedené dôsledky jej uzavretia, a pretože pre platnosť vyžadovala podpis žalobcu, mal tento možnosť ju nepodpísaním odmietnuť. Pokiaľ žalobca žiada riešiť otázku neprípustnosti dohody o zrážkach zo mzdy podaním prejudiciálnej otázky Ústavnému súdu SR alebo Súdnu dvoru EÚ, nie je pre tento procesný postup priestor pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení. Osvedčený súlad uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy so zákonom je dostatočným dôvodom pre zamietnutie požadovaného zákazu uplatnenia práv žalovaného ako veriteľa z dohody o zrážkach zo mzdy. To však za predpokladu, že nie sú pochybnosti o oprávnenosti práva, ktoré je namietanou dohodou o zrážkach zo mzdy vymáhané.

13. Ohľadom práva, ktoré je namietanou dohodou o zrážkach zo mzdy vymáhané, nie je sporné, že žalobcovia doposiaľ neuhradili ani len poskytnutú istinu a žalobcovia ani vo vyjadrení k odvolaniu nespochybnili žalobcove tvrdenie, že na istine dlžia najmenej 6.167,71 eur. Pritom právo na vrátenie poskytnutej istiny nie sú spôsobilé spochybniť ani tvrdenia žaloby vo veci samej o tom, že úver je bezúročný a bez poplatkov, resp, že úverová zmluva je neplatná. Ani prípadné vyhovie žalobe vo veci samej by nezbavovalo žalobcov povinnosti vrátiť poskytnutú istinu.

14. Pri nespochybnenom nároku na vrátenie poskytnutej istiny, nemožno uvažovať, že by splácanie nevrátenej časti istiny, či už dobrovoľne alebo formou zrážok zo mzdy mohlo predstavovať ohrozenie práv žalobcov, pokiaľ súčasne výška zrážok zo mzdy bude totožná ako pôvodne dohodnutá splátka úveru 205,30 eur. Zrážky zo mzdy vo výške dohodnutej splátky úveru svojou výškou nemajú na žalobcov o nič závažnejší dopad, ako mesačná splátka úveru, ku ktorej boli ochotní sa zmluvne zaviazat'.

15. Vzhľadom na uvedené nie je dôvodné uložiť žalovanému, aby sa úplne zdržal zrážok zo mzdy a nie je dôvodné nijako obmedzovať vymáhanie práva na vrátenie poskytnutej istiny úveru splátkami vo výške pôvodne dohodnutej mesačnej splátky úveru formou zrážok zo mzdy.

16. Spochybnenie nároku žalovaného na úrok a poplatky z úveru však opodstatňuje, aby žalovaný nevymáhal tieto spochybnené nároky formou zrážok zo mzdy, pretože by tým obišiel možnosť súdnej kontroly ich opodstatnenosti.

17. Odvolací súd preto napadnuté rozhodnutie zmenil a povinnosť zdržať sa zrážok zo mzdy uložil žalovanému neodkladným opatrením len vo vzťahu k plneniu nad rámec poskytnutej istiny a vo vyššej čiastke, než pôvodne dohodnutá mesačná splátka

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).